

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rondelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnak.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbbi számunkban számították. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetések közzétételéig pénteken délig beküldeni.

IX. évfolyam

Vasárnap 1900. évi május 20-án.

20 szám.

Kereskedők és házalók.

A legveszélyesebb ellenség mindig az, a ki az ügyhöz nem méltó, aljas fegyverekkel küzd, mert sohasem tudni, hol és hogyan támad meg orvul.

A kis kereskedelemnek is van ilyen ellensége.

Nem tagadható, hogy abban az időben, amikor a kereskedelem csak városokban és nagyobb mezővárosokban fejtette ki tevékenységét, különösen iparcikkek árusítását illetően, — amikor jó országutaknak meg vasutaknak nyoma sem volt — amikor még a kereskedelem és forgalom alig bontakozott ki gyermekéveiből: a házalásnak nemcsak jogosultsága, de a vidékiek részére egyenesen szükséges volt.

Immár, hála Istennek más idő következett be s ezzel más erkölcsök, más szükségletek keletkeztek. A mi előbb a jövőendő kereskedelem csirája vala az az eszköz, a melylyel a vidékieket az ipar készítményei iránt fogékonytá tették, a mindennapi élethez szükséges cikkeket megszerezni: ez az eszköz, tudniillik a házalás, éppenséggel megakadályozza a modern és egészséges kereskedelem fejlődését, oly annyira, hogy a vidéki kereskedők egzisztenciája lesz általa fenyegetve és a kormány nem soká fog késni, hogy a házalást megfelelő törvény által szabályozza.

Egy üzletbe lépő fiatal ember három-négy éven át gyakornokodik és szűk anyagi viszonyok közt kinlódik, hogy megszerezze magának a kellő üzleti gyakorlatot, melyet

évek hosszú során át — mint segéd — kibővíti. Végre annyira vitte, hogy filléreiből megtakarított pénzén jó és divatos árukból megfelelő raktárt szerez be, üzletet nyit, önálló lesz abban a reményben, hogy jó és szolid áruival jó nevet és biztos egzisztenciát fog alapítani.

Ekkor jut eszébe egy proletáriusnak, aki kezével dolgozni restel, vagy olyas valakinek, kinek tisztességes üzletben maradása nincsen, hogy házaló lesz. Van néhány koronája, bemegy a városba a nagykereskedőhöz, kitől potom áron vásárol régi, kiselejtezett árukat, melyeket a nagykereskedő jó hírnevére való tekintettel vevőinek kínálni nem mer.

Ezzel a kiselejtezett áruval utnak indul a házaló, nyakába veszi a vidéket és különösen a szegényebb sorsu néposztálynak kínálgatja azt. Szívesen megveszik tőle a cikket, a melyek színre, anyagra hasonlóak a helybeli kereskedő áruhoz és csak félannyiba kerülnek.

És a valódi, jó árukat tartó kereskedő kénytelen nyugodtan nézni, hogyan csalják meg a vidékieket, őt magát pedig a tönkretűlés fenyegeti. Mi módon versenyezhetni ily áruval?

Mint az elősoroltakból kiviláglik, a házalás által nemcsak a tisztességes kereskedő, az adófizető állampolgár fenyegetetik egzisztenciájában, hanem a vidéki lakoságnak legnagyobb része is kárt szenved, mert a házalóktól vásárolt áruk látszólagos olcsóságuk dacára, még mindig tuldrágák, alig érnek valamit.

A kivételek ritkák. Ellenben gyakran fordul elő, hogy lopott árukkal házalnak, miáltal a házalás elősegíti a tolvajok csuf mesterségét.

Van azután a házalóknak egy másik veszedelmes fajtája is, az irodalmi házaló.

Hányszor látjuk itt Verseczen is, hogy bizonyos külföldi, de leginkább ausztriai bécsi házaló sora járja a német paraszti házaikat és erkölcsrontó német réu-regények füzeteit szinte erővel reá köti a háziasszonyra. Pár nap múlva visszajön és követeli a füzetet, vagy annak az árát, gyakran gorombáskodik s ha nem kapja vissza a füzetét, még ő fenyegetődzik a rendőrséggel.

Az ilyen irodalmi vigécz szűrését rövidesen ki kell tenni.

Ily állapotok kulturállamban tartósak nem lehetnek, mert igazolják hogy a házalásnak kifejlődött forgalmi viszonyaink mellett ma már létjogosultsága nincsen.

A házalás a közérkölc megmetyelzője és megkárosítja a szegény, tapasztalatlan népet.

NAPI HIREK.

Személyi hir. G. Pálffy Elemér főispánunk tegnap szombaton eltávozott városunkból s több heti tartózkodásra Budapestre utazott.

Seemayer János kir. tan. polgármesterünk régen huzódó fegyelmi ügyében — mint azt a helybeli német lapok mult csütörtöki számaikban megírták — rendelet érkezett a belügyminiszteriumtól, melynek értelmében a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányának azon határozatát, melylyel a polgármester dorgálásra ítéltetett, — a minister megsemmisítette, illetőleg a sokszor emlegetett 75 ügyre vonatkozólag

ra inogva, próbálgatja kinyitni a lakása ajtaját. Igen ám, csak hogy az ilyesmi nehezebb ilyenkor, mint megfejteni egy másodfokú egyenletet.

De hát italos embert Maria tartja a kötevényében és így hogy, hogy nem, fordul a kulcs az ajtóban és a nagyságos ur bejut az ő legény-tanyájára.

A becsipett emberek céltalan ödöngésével járkal a szobában, mialatt a felső kabátját, kalapját, mellényét meg a kézellőt ide-oda dobálja. Az asztalon van egy palack víz, abból egy nagyot huz, aztán megáll a tükör előtt és monologizálni kezd:

— Ugy látszik, hogy be vagyok rugva!

Ezen a valószínű mondáson aztán olyan jókat kacag, mint a világ legjobb élcein, aztán végig dől a pamlagon, cigarettázik és amenyire a mámor engedi, hát gondolkozik is.

— Hm. Hát ennek is vége van — Ma volt az utolsó. — Matol kezdve huja minden férfias mulatságnak e. — Pedig milyen szépen huzta az a gazember, hogy

Semmi babam, semmi,
Igy szokott az lenni,
Mindenféle szerelemnek
Vége szokott lenni.

Igaza van a notának. Az az ostoba kaszirnő Talan csak nem gondolta, hogy elveszem. No freilich! Szeretni és elvenni, az nem mindegy. Ha én azokat mind elvennem, akiket cie-

Tárcza.

Legénybúcsú, leánybúcsú.

Irta: Liptai Károly.

Még a cigány is be van rugva.

Ott kalamajkálnak körülötte az aranyfiak és duhaj kedvvel búcsúztatják dr. Gelecséry László urat, a ki mához egy hétre a becsületes emberek sorába lép, vagyis megházasodik.

Folyik a bor, hangzik a nóta, de mivel-hogy a legények öregszenek, hát szökődőnek egymástól haza.

Gelecséry is menne már, de ott van egy hadnagy barátja, aki nem akar mozdulni és a reixkrix-miniszterre esküszik, hogy azon a helyen várja be a kapitányi kinevezését.

A cigányok is elszökődtek már, odakint szemtelenül virrad, a Gelecséryi hadnagy barátja is elveszett már mellőle és így a nap hőse egyedül van egy hosszú asztal mellett, amelyen fel-döntött üvegek és összetört poharak hevernek.

Egyszer csak fölemelkedik ültéből Gelecséry Lacz, lábujhegyen kisompolyog a tereméből, előfogja a fizetőpincért és gyorsan fizet. Aztán süggy kéri a pincért, hogy hozza ki a felső kabátját, de úgy, hogy a többiek észre ne vegyék.

A pincérek mosolyogva teljesítik a nagyságos ur parancsát, aki lábujhegyen óvatosan szökik — önmaga elől.

Végre hogy, hogy nem, hoszabb bandukolas után a lakása elé kerül.

Reggel öt órakor csöngette ki a házmezt, aztán miközben a ház álmos őrzője nagy alázatosan kinyitotta a kaput, ő meg a zsebében kotorász, hogy előkeresse a kapupénzt.

Természetesen nem megy az olyan könnyen, mert nagy teherrel van a fiatal ur, amenyiben este nyolc óra óta több száz pengő áru butélia vérzett el a vig cimborák között.

Végre az egyik nadrágzsebében a kulcsok és inggombok közül megfelelő dülongés közepette előkapar egy koronát és odaadja a házmesternek:

— Nesze öreg. Ma az utolsó.

— Csókolom kezeit a nagyságos úrnak és jó reggelt kívánok.

A nagyságos ur pedig az ötödik lépcsőről kiált vissza:

— Vén szamar! Hát nem megmondtam már, hogy nekem ne köszönjön „jó reggellet” ha bármikor jövök is haza. Jó éjszakát mondjon kend, aztán égő lámpással jöjjék kend elébem, ha ragyogó délbe érek is haza. Kapisko?

— Igenis értem, nagyságos uram.

— No, hogy jobban értse kend, hat itt van még egy korona. Ugy is a tyukokkal fekszem ezután.

Csilingelve gurul le az ezüst pénz az alázatoskodó házmester felé, míg a nagyságos ur font az első emeleten egy ajtó előtt jobbra bal-

uj vizsgálat megtartását rendeli el. — Az ügy tulajdonképpen úgy keletkezett, hogy midőn a fegyelmi választmány ítéletét meghozta, az ellen úgy a főispán, mint a polgármester fellebbeztek; a közigazgatási bizottság több tagja pedig azt kérte hogy az iratoknál fekvő 75 ügyben a közig. bizottság szintén határozzon. Ezt a dolgot azonban már csak azért sem lehetett akkor elintézni mivel az összes iratok a fellebbezéshez csatoltattak s nem állottak rendelkezésre. A most leérkezett miniszteri rendelet alapján tehát a fegyelmi eljárást újból kell kezdeni és kibővíteni.

Kinevezés. Romhányi János városunk levéltárnoka kineveztetett Nyitra vármegye főlevéltárnokává. Amennyire örvendünk kitünő képzettségű s ambiciózus levéltárnokunk ezen szép és jól megérdemelt előmenetelének, annyira fájunk is távozását. Derék, jó magyar ember aki városunk intelligens elemeinek szeretetét és nagyrabecsülését négy évi verseczen tartózkodása alatt általában kiérdemelte. Lapunk szintén egyik belső munkatársát veszti el benne. Öszinte szívből gratulálunk új állásához, mely megfelelő teret fog nyújtani tehetségeinek és kiváló szorgalmának.

Egy derék verseczi fiatal ember. Dr. Fitz Sándor helybeli közkezdveltségnek örvendő főorvosunk szépehetségű fia ifj. Fitz Sándor a mult napokban Budapesten a műgyetemen mérnöki oklevelet nyert. Gratulálunk.

Kinevezések. A m. kir. belügyminisz. Slti m m Adolf, temes vármegyei aljegyzőt főispáni titkárrá nevezte ki és szolgálattételre Temes vármegye és Temesvár sz. kir. város főispánja mellé rendelte ki.

Városunk törvényhatósága rendes havi közgyűlését a mult hetfőn tartotta meg Pálffy Elemér főispán elnöklété alatt, a városatyák egy részének lanyha érdeklődése mellett. A polgármester havi jelentését minden hozzászólás nélkül egyhangulag tudomásul vették. Scheich Antalnak városi képviselővé való megválasztása ellen felebbezéssel éltek egyesek azon a címen, hogy a nevezett nem tud írni és olvasni; — de mivel az bizonyult be, hogy az írás és olvasás mesterségében még is nagyon némi nemű tudománya — a közigazgatási bíróság ítéletét felolvasták melyben kimondatik, hogy Scheich még is lehet városi képviselő. A közoktatásügyi miniszter megköszöni a városnak, hogy a temesvári siketnéma intézet javára 200 koronát ajándékozott. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a belügyminiszter a pezsgő borok Verseczre való behozatalának megadóztatását — melyet a közgyűlés elhatározott — nem hagyja jóvá, s egyben elutasítja Köszl fellebbezését, azon közgyűlési határozat ellen, melyben kimondatott hogy a szoda vizet és gyümölcszörpöt nem adóztatják meg. A szódavíz gyártók tehát örülhetnek. — A Győri kongresszuson Versecz törvényhatóságát Weifert Ka-

temben megleltem, hát több feleségem volna, mint a szultánnak. No persze!

Es itt egy percze megakadtak a gondolatai, majd a szemere huzva hajfúrtjait, folytatja:

— Furcsa, mikor így bucsuzik az ember a legénységtől: Mennyi piszkon átuszik az ember, amig idáig jut. Szép a legényélet, de egy kicsit piszkos. Készen heverni festett arcú leányok között, járni a bolondját, néha kurta korcsmákban, aztan reggel, amikor a kereskedők már a boltjaikat nyitják, mellékcakon hazasomfordálni és aludni, mikor mások dolgoznak. Hazudni ennek meg annak az asszonynak, kezét szoritani ugyanazzal a jóbaráttal, akinek a feleségét elszertjük. Eh! Piszok csupa piszok. És ezt a szabadságot sajnáljuk elhagyni? Ördögbe is, hiszen ez inkább megváltás mintsem szolgaság?

Hirtelen felemelkedik helyéről, le s föl jár, most már valamivel józanabban, aztan egyszerre hirtelen észébe jutott valami. Odamegy az íróasztalához, kihuzogatja a fiókokat és tartalmukat odaönti az asztalra.

Csupa levél. Legtöbb női irással

Turkálni kezd köztük, aztan kinyitja a kandallót, a melyben még a térlől egy felig elégett fadarab busul és ahogy átfutja a levelek tartalmát, egymásután dobja a kályha szájába. Ezenközben majd elmosolyodik, majd összevont szemöldökkel gondolkozik, hogy ki legyen hát az a „Sárika“ vagy „Mari.“ Ezek után a kályhában van a sok levél, alájuk tüzel.

— No hiszen, még csak az kellene, hogy írományaim között rátok akadjon a jövődöbelim.

A tűz nyaldosni kezdi a leveleket, a nagyágos ur az etageréről levesz egy képet, és a

roly főjegyző, Bodó Lajos főkapitány, és Dr. Seemayer Károly t. h. tag fogják képviselni. Szathmárnémeti sz. kir. város közönségének a phyloxera által elpusztított és ujja telepített szőlőkön termelt bornakadókedvezményben való részesítése tárgyában küldött átiratát a pénzügyi bizottság javaslata értelmében — Rottler v. k. ellenzése daczára — pártolja a közgyűlés és hasonló értelemben szintén feliratot intéz az országgyűléshez. Hasonlóképpen pártolja a közgyűlés Heves vármegyének a bor italadó leszállítása tárgyában küldött átiratát is. — Az igazoló választmányba Obradvits Jozsa helyére 29 szavazattal Petrovics György közműves városatyát választottak meg. A községi iskolaszékbe 3 évi időtartamra megválasztottak: Seemayer Janos polgármester, Adler Miksa kereskedő, Ditsch Péter földművelő, Hemberger Bálint kereskedő, Dr. Lichtscheindl Ernő orvos, Müller Oszkár gógyszerész, Rottler Ferencz ágens, Dr. Seemayer Károly ügyvéd, Seemayer Ferencz földművelő, Braichler Ferd. kereskedő, Neukomm Gyula gépgyáros, Dr. Markovics György ügyvéd, Hönich Ferencz földműves, Gettmann Janos bádoga, Weifert Ferdinand földművelő, Pressinger Ant. lisztkereskedő, Schröder G. földműves, Dr. Demetrovits M. orvos, Raits Ly. ny. törv. bíró, Georgevits M. kereskedő. — A községi népiskolánál egy új tanítói állást szerveznek 1300 K. fizetés 300 K. lakpénz és 100 K. ötöd éves pótlék élvezetével. — A villamos telepnél alkalmazott személyzet átvétele és az ott szükséges allások rendszeresítése tárgyában nem határozott a közgyűlés, hanem ezen tárgyat véleményadás végett, kiadta a villamosügyi különbizottságnak javaslattal végett. A városi tanács jelentését a hazilag végzett munkák felülvizsgálása tárgyában tudomásul vette a közgyűlés azzal a megjegyzéssel azonban, hogy az építészeti bizottság ezen munkálatokat ellenőrizni fogja, s a mérnöki hivatalnak a nagyobb munkálatokról negyedévenként a kisebbekről havonként kell jelentést tennie. A városi tanács indítványát a közlegelő berbeadása iránti arverési feltételek atvizsgálása és a szerb részen alkalmazott pásztorok felfogadása és a fizetés megállapítása tárgyában — elfogadták. A pásztor emberek felfogadásának tárgyában azonban olyan parázs vita keletkezett, hogy máskor holmi fél millió kölcsön felvételét félannyi idő alatt elvégezték. Itt persze egyes városatyának egymás iránt való ellenszenvet dolgozott. Végtere is kimondták, hogy a pásztorokat a bérle és a közigazgatási bizottság ajánlatára polgármester fogja felfogadni — A „Meszics“ patak egy részét 11.922 K. költséggel szabályozni fogják

Rendkívüli közgyűlést tartott a mult Penteken d. u. törvényhatóságunk, melynek egyetlen tárgyat a laktanya építés arlejtési eredményének

hajnali derengés felé fordítva az italos emberek aradozasával csokolgatja:

— Holnapról kezdve csak a tied vagyok — A szobalány pedig, amikor reggel benyit és a nagyságos urat felig felöltözletlen látja az ágyon, mellette a jövendöbelje arczképével, ijedten meséli el a folyosón a szomszéd kapitány ur ordonancának, hogy szegény fiatal urat az éjjel bizonyosan kirazta a hideg, mert felöltözve fekszik az ágyon és még be is futott. Most is lobog a tűz a kályhában.

Azt persze nem tudhatja, hogy ez a leányélet tisztító-tüze.

Az Ilonka mamija másodsor figyelmezteti a kis menyasszonyt, hogy teijen már pihenni:

— Eredj édes leányom, aztan aludd ki magad, mert ha almatlanul toltod az éjszakát, hát sápadt leszel és az emberek azt fogják hinni a templomban, hogy az én kis leányom sirt. No, menj kicsikém.

Ilonka fölrezdül az asztal mellől, ahol egész este abrandozva ult, aztan kezét csokol papanak, megcsokolja a mamát, és a hat esztendő Jolán kis hugát, aztan megy a szobájába.

A szobalány már várja az ő kékfuggönyös, szűzes fehér garnituros szobácskájában, hogy levétköztesse. A csacska teremtés egyre beszél, miközben a cipőt huzza a kisasszonynak!

— Édös Istenem, ha möggondolom, hogy holnap már elviszik a mi drága kisasszonykánkat, hát sirhatnék. Gondolja meg, utoljára van ma itt a kisasszony, utoljára vettem meg az ágyat, hogy álmodja meg rajta a legszobb boldogságát.

jóváhagyása képezte. — A f. hó 15-én tartott árlejtésnél a 442 825 K. tervezett költségvetés összegéből engedett a Heinrich és fia, valamint Tittinger egyesült vállalkozó cég 107 %-ot; — Robelly Aladár szegedi vállalkozó 18.2 %-ot; — Stark Jozsef Kulich és Kitzinger 17.7 %-ot; — Petrovics György 16.9 %-ot. A közgyűlés a Heinrichfele legolcsóbb ajánlatot fogadta el, melynél 353.588 koronára szállott le az építési összeg. Azt beszélnek azonban, hogy a dolgot meg fogják fellebbezni, mivel az ajánlattételknél forma hibák fordultak volna elő. Ha ez a dolog valóban megtörténik, a kaszárnya építés ügye ismét halasztást fog szenvedni.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok allami főreáliskolánkban a mult héten befejeztettek a szóbeli érettségi vizsgálatok jun hó 15 és 16-án fognak megtartatni.

A Mayering fele leánynevelő intézetben. az ezen tanévi vizsgálati hangversenyek május hó 27, 28 és 29 én, mind három napon délután 3 órakor tartatnak meg, melyekhez a tisztelt szülők és tanúgy barátok ezen úton is meghívotnak.

A délmagyarországi ipar szövetség verseczi főkjá a mult szerdán alakult meg városunkban, A temesvári központot ifj. Steiner Károly képviselte, ki meggyőző érvekkel esetelte a szövetség hasznát és szükségessé voltat. Az új egyesület tisztikara és választmánya következőleg alakult meg: Elnök Neukomm Gyula, alelnök Veronits Jozsef, pénztáros Frühauf Károly, gondnok Minasch Istvan, választmányi tagok: Weiser F. Lengyel K. Grünwald K. Schraudolph J. Csincsak G. Hoffmann F. Zoffmann K. Apfelbaum H. Freitag A. Imrek G. Popovics Zs. Thomas A.

Borzasztó vihar, felhőszakadás és jégeső vonult át a mult kedden délután városunk és vidékünk felett. Dél előtt és délben szinte kiálhatatlan volt a forróság, s a légnyomasztó. Délután öt óra tájban megeredtek az ég csatornái, kitört a vihar, nagy zápor s közben borsónagyságu jég esett. Mihamar fehérek lettek az utcák és udvarok. Ekkor a jégverés megszűnt, fél óra mulva azonban nagy dörgések közt ismét megeredt a jégesés, ekkor azonban már eső nélkül jött s mogyoró nagyságu jegek estek. Körülbelül ismét fél óra mulva jött a harmadik jégverés, ekkor is nagy szemek estek, de már szorványosabban. A szőlőkben, gyümölcsösben mindenütt van kár, de legnagyobb a Czrvenka, Gozluk és Majdán dűllőkben, hol csaknem egészen elpusztította a szőlőt. Jelentékeny nagy károkat szenvedtek: Dr. Fronius Gusztav, Adler Miksa stb. — tulajdonosok

Tanulmányi kirándulás. Főreáliskolánk növendékei közül körülbelül harminczan több tanár vezetése mellett a punkösi szünidőben folyó évi jun. hó 1 én és 2-án tanulmányi kirándulást

Es a jolelku, egyszerű teremtés csókjaival halmozza el az Ilonka kezét, aki szemében a meghatottság könnyeivel, alig bírja kituszkolni a szapora beszédu leányt.

Aztan végre egyedül van.

Olyan beszédes ez a csönd, úgy zsong bele a fejcséskéje. Észébe jut annak az egyszerű cselédnek a szava: ma van itthon utoljára, ma vettem meg az ágyat utoljára.

Addig-addig gondolkozik ezen, míg végre megered a könnye és sir, sir keservesen. Maga sem tudja, hogy mi bántja, csak sir, mert előtte van a nagy bizonytalanság. Boldog lesz-e? szeretni fogja-e a férje? nem fog-e szégyenszere hazajönni? — És ismét sir, keservesen sir. Majd elcsöndesedik a holnapra gondol, aztan maga sem tudja miért, elpirul, fázva fut az ágyacskaig, magara huzza a takarót és imádkozik:

— Mindenható istenem, aki megvéded a szerelmeseket, ne hagyj el akkor sem, a mikor édes anyám kényszerűségből elhagy. Áld meg eskümet, a melyet holnap teszek, engedd, hogy boldog lehessünk: ő és én, adj megelégedést én édes Istenem!

Aztan megint megerednek a könnyei, de egyszerre csak édes hangok szűrődnek be az ablakon:

Csak egy kis lány
Van a világon.
Az is te vagy
Draga angyalom.
A jó Isten
Be nagyon szeret,
Hogy én nékem
Adott tégedet.

Ő huzatja az ablak alatt.

fognak rendezni Resiczára és környékére, hol különösen a csász. és kir. osztrák állam vasút tulajdonát képező híres vasműveket fogják megtekinteni.

Országos tanargyülés Temesvárott. A temesvári országos tanargyülés rendező bizottsága a gyűlésnek és az azzal kapcsolatos kirándulásnak végleges programját a következőkben állapította meg: Hétfőn, július hó 2-án a vendégek érkezése és fogadása; a vendégek zöme dr. Beöthy Zsolt elnök vezetésével este 8 óra 2 perczkor érkezik a budapesti gyorsvonattal. Az érkezés és elszállásolás után este 9 óra tájban ismerkedő estély a Trónörökös-szállóban. Kedden, július hó 3-án délelőtt a vármegyeházán közgyűlés, délután 1 órakor a Trónörökös-szállóban bankett, délután a város nevezetességeinek megtekintése. Szerdán, július hó 4-én délelőtt a közgyűlés folytatása, délután a város nevezetességeinek folytatolagos megtekintése Csütörtökön, július hó 5-vel reggel 9 óra 12 perczkor indulás Aninára, ottan közös ebéd után a gyárművek megtekintése, majd kocscikon indulás Oraviczára; utközben Marillafüredő futólagos megtekintése. Pénteken, július hó 6-án reggel 6 óra tájban kocscikon indulás Fehértemplomon át Bázásra, onnan pedig délelőtt 10-órákor hajóval Orsovára. Ebéd a hajón. Orsován megtekintése a koronakápolnának és Ada-Kaleb szigetének, valamint séta kocscizás a part mentén a romániai határig. Szombaton, június hó 7-én reggel 7-óra előtt vasuton indulás Herkulesfürdőre. Ottan kisebb-nagyobb kirándulás az érdekes magaslatokra és hegyekre. Déliben közös ebéd, este közös vacsora és tánc. Vasárnap, július hó 8-án reggel a hivatalos kirándulás véget ér.

Tornaverseny A magy. kir. állami főreáliskola folyó évi június hó 13-án Janell József és Tholt Pál főreáliskolai tanárok vezetése mellett a vall. és közok. miniszterium intenczióihoz képest nagyobb szabású tornaversenyt fog rendezni, mely iránt a közönség körében is nagy az érdeklődés. A részletes műsort annak idejében közölni fogjuk.

Jégvihar és felhőszakadás czim alatt a „Magyarország“ múlt pénteki számában a következőket írja: — Mint Verseczről írják, erre az esztendőre tönkre van téve Versecz és Fehértemplom környék gazdáinak minden reménye. Az egész verseczi határt a fehértemplommal együtt kedden elverte a jég. Nem csak a szőlő és gyümölcs termést, de a vetéseket is tonkre tette. A földet arasznyi magasságban borította a jég, mely dió nagyságú volt. A két város lakossága kétségbe van esve mert az elvert határnak még a szádrésze sem volt biztosítva. A kár milliókra rúg. . . . . „A „Magyarország“-ot — mint azon most sokat mulatnak és másrészt boszankodnak is városunkban — az ő tudósítója ismételtelen alosan felültette. Nem első eset, hogy az az ismeretlen tudósító valótlanság nem egyszer tendenczió zusan elferdített hírekkel rászedi a „Magyarország“-ot s néha más lapokat is, a melyek rámennek a lépére. Bizony nagyon is rászolgált, hogy az objectivitás és igazság érdekében a szerkesztőség elcsapja, s ha ismernék a versecziek ezen alarcos vitét ugyancsak elvernék rajta a port, — a mit meg is érdemelne. — Tehát nem igaz, hogy az egész verseczi határt elverte a jég. Hála Istennek határunknak csak egy részén tett nagyobb kárt. Nem igaz, hogy a versecziek kétségbe volnának esve, mert nincsen reá okuk. Holmi dió nagyságú jégek Istennek hala nem estenek. Ugy látszik hogy az egész híresztelés bizonyos „gseft manöver“ szaktól ered, kik a bajból is hasznot kívánnak húzni.

Desseffy Sándor püspök körlevele. A csanádi egyházmegye plébánai-hivatalainak a következő körlevelet küldötte szét Desseffy püspök az Örök Imadás templom alapjára való gyűjtésekről: Az „Örök Imadás“ templom temesmegyei központi és vidéki bizottságai megalakulván, ezen bizottságok megfogják kezdeni a szent, hazafias és kegyeletes cél minél sikeresebb megvalósítására szükségesnek mutató intézkedéseiket. Ezen bizottságok úgy a központban, mint a vidéken elsősorban a lelkeskedő papság buzgó közreműködésére számítanak tevékenységük kifejtésében és annak tanácsait és utmutatásait köszonettel fogják venni. Nem kételkedem hogy a lelkeskedő papság készségesen fogja támogatni a bizottságok buzgó világi férfi és női tagjait akkor, mikor ezek az említett cél elérésében fáradoznak. Ugyanazért meghagyom a Ntisz. Plebania-hivatalnak, hogy a mikor a bizottságok templomi gyűjtést rendezni óhajta-

nak, a hívek kellő kioktatásáról gondoskodják egyrészt, másrészt pedig a gyűjtéshez szükséges tárgyakat átengedje és mindenképen tanácsos és tettel a bizottságokat eljárásukban készségesen és előzékenyen támogassa.

A fogos szentek napjai melyektől annyira rettegetek gazdáink, bent a városban és a verseczi határban nem hoztak fagykárokat. A levegő ugyan nagyon lehűlt, de a hőmérő nem szállt le a zerűsig. Azok a birtokosok azonban, kik a kincstári homokban, birnak szőlőkkel nagy kárt szenvedtek, mert ott a mélyebben fekvő helyeken előfordult a fagy s mint beszélnek a termés 50% megsemmisült.

Az Alexandrovits Glückmann-féle szállodában ma vasárnap orfeumtársulat fog működni. Bővebb felvilágosításokkal a hirdetések és falragaszok szolgálnak.

Napfogyatkozás. Ennek a hónapnak 21-ik napján, hétfőn, érdekes csillagászati eseménynek lesz színterévé, a kék mennybolt. Teljes napfogyatkozást jósolnak erre a napra a messzelátók tudósai, a melynek azonban Verseczen egyik része látható csupán. Délután 1 óra 29 perczkor kezd az újhold eltakarni a nap korongját, a teljes sötétség 2 óra 20 perczkor áll be. Esti 6 óra 52 perczkor ér véget azután az érdekes tünemény.

Szőlők pusztulása. Fehértemplomból jelentik: A deliblati kincstári homoktelepekben létesített szőlőkben Pongrác oly sok kárt tett, hogy a birtokosság a rá következő napon nem is tudta a kárt megbecsülni. Ez annál szomorubb, mert az idén megint igen szép termés mutatkozott és a birtokosság a lehető legnagyobb szorgalommal és odaadással műveli szőlőit.

Délmagyarországi kerékpár verseny. A temesvári „Velocitas“ kerékpár-egyesület a pünkösti ünnepek alatt nagy kerékpár versenyt rendez a temesvári versenypályán. Az ünnepély sorrendje ez: Szombat, június hó 2-án: Délután és este vendégek fogadtatása a józsefvárosi indóháznál. Ismerkedési estély az egyesület helyiségében (Koronaherczeg-szálloda). Vasárnap június hó 3-án: Reggel 8 óráig vendégek fogadtatása a József-városi indóháznál, 9. órakor kivonulás a versenypályára. Déli egy órakor társas ebéd étlap szerint az egyesületi helyiségben. Délután fél három órakor „Délmagyarországi Kerékpár-Verseny“ a katonazene közeműködésével. Társas vacsora a vigadó kis termében. Ugyanott díjkiosztás. Kedvezőtlen időjárás esetén a kerékpár-verseny június hó 4-én tartatik meg.

Rövid hírek. Szendeff Ida Nagykikindai illetésű kisasszony orvostanuló a Bpesti központi egyetem az első pályadíjat nyerte sikerült boncz jegyzőköny szerkesztéséért. — A torontali athletikai klub jun 3-án Nagy-Becskereken vívőversenyt rendez. — Kanakon Racsóv Ferenc földműves agyonverte apósát Gardov Ferenczet.

Kereskedelmi helyközvetítés. Az utolsó évek kedvezőtlen gazdasági viszonyai hazánkban is a kereskedelmi proletariatus nagymérvű szaporítását vonták maguk után. Ezen sajnos tüneménynek kíván gátat vetni a kereskedelmi helyközvetítés, mely czélul tűzte ki magának, hogy az állásnélküli kereskedelmi alkalmazottaknak az őket kizsaroló magánközvetítők körmeiből kiszabadítja és a törekvő fiatal kereskedelmi elemnek módot nyújtson a legcsekélyebb költséggel munkát szerezni. Ezen czél. vezette a temesvári kereskedelmi egyesület is, midőn mult év augsztus havában helyközvetítő osztályát nagy anyagi áldozatokkal létesítette. Ha e czélnek mostanraig még nem tudott megfelelni a kívánatos mértékben, ugy ennek oka részben kereskedőinkben is rejlik, kik nem veszik eléggé igénybe az egyesület ingyenes szolgálatait. A temesvári kereskedelmi egyesület helyközvetítő osztálya minden írásbeli megkeresésre gyorsan pontosan és legnagyobb elővigyázattal fér közebe és mindent elkövet, hogy a megkereső főnököknek alkalmas hasznavehető és szakképzett személyzetet biztosítson. Az egyesületnél mindenkor nagy számban vannak előjegyezve a különböző kereskedelmi szakmákban állást-keresők. Gondolják meg kereskedőink és kereskedelmi vállalataink, hogy e helyközvetítő osztály igénybevételével maguk is hozzájárulnak — még pedig anyagi áldozatok nélkül — a már-már elfajulás és veszélyessé váló kereskedelmi proletariatus csökkenéséhez, mialtal hazafias foladatot is teljesítenek. Az egyesület iroda vezetősége Temesvár, Belváros Hungaria-palota minden írásbeli megkeresésre lehető legrövidebb idő alatt szolgál felvilágosításokkal.

A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata

Temesvárott szervezett bizottság által f. é. június hó 2-án 8 órakor kezdve a m. kir. államvasutak műhely épületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen bélyegzett s felszerelt kérvények a m. kir. államépítészeti hivatalnál Temesvárott legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

Magyar gyufa a dohánytözsdékben. A kereskedelmi miniszter egyik legutóbbi leiratában értesítette az Emkét, hogy a dohánytözsdéknek meghagyta, hogy csak magyar gyufát árulhatnak, különben megvonja tőlük az elárusítási engedélyt. Az Emke választmánya elhatározta, hogy az erélyes intézkedésért köszonetet szavaz a miniszternek.

A triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 7-én tartott 68-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1899. évi mérleget. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1899. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 483,973.169 korona és 56 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19.724.336 korona 19 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 10,003.809 korona 90 fillérrel 124,700.392 korona 59 fillérre emelkedett. A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 18.128.170 korona 40 fillér volt, miből 7,728.542 korona 64 fillér viszontbiztosításra fordított, hogy a tiszta díjbevétel 10.399.627 korona 76 fillérre rugott, mely összegből 6,482.000 kor. 91 fillér mint díjtartalék miden tehertől menten, a jövő évre vitetett át, a jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege: 74,453,970 korona 86 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 7.730.895 korona 18 fillért, ebből viszontbiztosításra fordított 3,346.580 korona, hogy a tiszta díjbevétel 4,384.315 korona 18 fillérre rugott, mely összegből 2,549,074 korona 44 fillér helyezettett tartalékba. Károkért a társaság 1899-ben 28,174,407 korona 04 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 661,663,927 korona és 90 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 123.186,550 korona 69 fillér esik, mely összeget a társaság 181,032 káresetben fizette ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,034.239 korona 11 fillérre rugnak különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely a 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamjngadozására alakított tartalék, mely a 2,507.733 korona 74 fillér külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihatott 413,251 korona 38 fillérrel 8,624,239 korona 11 fillérre emeltett fel: továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennál még egy 560.000 koronát kitevő külön alap melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei ártalások folytán 153,073.167 korona 61 fillérről 162,608.919 korona 18 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	29,782.501 kor. 61 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	14,246.324 " 74 "
3. Letétményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1,466.107 " 99 "
4. Értékpapírok	103,401.469 " 40 "
5. Tárca váltók	815.150 " 26 "
6. A részvényesek biztosított adósevelei	7,350.000 " — "
7. Bankoknál levő rendelkezésekre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	5,548.364 " 18 "

összesen 162,608.919 kor. 18 fill.
Ezen értékekből 42 millió korona magyar értékre esik. Amint a jelentésből kitűnik, a társaság a betöltéses lopás elleni biztosítás üzemét is felvette ügykörébe. Eről a legközelebb szétküldendő körlevelek fognak bővebb felvilágosítást nyújtani.

A tenger királynője. Nem valami modern angol missröl van szó, aki oriási vízmedenczében végez vizalatti mutatóványokat, hanem a tenger igazi királynéjáról, akiben hittek, akinek áldoztak az emberek, aki Nereus leánya s Posiedon felesége volt, kinek szentelt ligeteiben fehér marvány szobrai ragyogtak és csókolták azokat a déli nap aranybitor sugára s a délszaki föld szivárványszárnyu pilléi. Udv néked, Amphitrite! A tenger Istennőjét számtalanszor Folytatás a mellékleten.

